

Sygn. akt II Ka 427/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2022r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Karol Troć
Protokolant:	st. sekr. sąd. Paulina Jarczak

przy udziale Prokuratora Przemysława Rycaka

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2022 r.

sprawy **L. J.** oskarżonego z art. 177 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika małoletniego oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 27 kwietnia 2022 r. sygn. akt II K 86/22

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 427/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 27 kwietnia 2022 r. sygn. akt II K 86/22

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mającego wpływ na jego treść, polegającego na niezasadnym uznaniu, iż działania przypisane oskarżonemu polegające na potrąceniu samochodem rowerzysty i naruszeniu czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni, uzasadniają przyjęcie, że stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego nie jest znaczny, zaś dotychczasowy tryb życia i postawa oskarżonego uzasadniają przypuszczenie, że będzie on przestrzegał porządku prawnego, co skutkowało warunkowym umorzeniem postępowania na okres roku próby, podczas gdy wszechstronna, wnikliwa i przeprowadzona zgodnie z zasadami doświadczenia zawodowego analiza materiału dowodowego prowadzi niezbiecie do konstatacji, że stopień społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu jest znaczny, zaś jego postawa, właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia nie uzasadniają przypuszczenia, że po umorzeniu postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
	Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
	Dla uznania, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy, koniecznym było ustalenie, że Sąd, wbrew zarzutowi apelacji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w aspektach, istotnych dla uznania, że warunkowe	

umorzenie postępowania jest dopuszczalne i celowe.

Zgodnie z treścią art. 66 § 1 kk Sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. W ocenie Sądu Okręgowego, zwłaszcza w świetle stanowiska podejrzanego na rozprawie odwoławczej, żadna z powyższych przesłanek nie może być uznana za spełnioną. Z treści uzasadnienia wyroku wynika, że podstaw do łagodnej oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu i stopnia winy oskarżonego Sąd upatruje głównie w nieumyślności naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w jego twierdzeniu, że nie zauważył rowerzysty, że skutki jego czynu nie były szczególnie istotne, a jego przeszłość wykroczeniowa – odległa, nadto Sąd stwierdził, że zachowanie podejrzanego nie stanowiło znacznego zagrożenia dla bezpieczeństwa w komunikacji. Tymczasem podejrzany w swym wystąpieniu zburzył wszystkie te elementy. W pierwszej kolejności bowiem sprawił, że za nietrafną należało uznać konstatację, iż okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości. O ile można było zrozumieć wskazywaną przez niego pierwotnie przyczynę zdarzenia, tj. iż po prostu nie zauważył rowerzysty, o tyle nie można zrozumieć, dlaczego nie ustąpił

pierwszeństwa przejazdu kolejno dwóm rowerzystom, mimo iż jak stwierdził, widział, że przejeżdżają przez przejazd dynamicznie, „z całym impetem, jak w parku”. Skoro więc widział ich wjazd na przejście/przejazd przez jezdnię, powstaje pytanie, dlaczego nie hamował, dlaczego nie zaniechał manewru ruszania sprzed przejścia (z racji niewielkiej odległości nie mógł uzyskać dużej prędkości i raczej miał taką możliwość). Trudno na tym tle zgodzić się z Sądem I instancji, że podejrzany naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym nieumyślnie, tylko nie obserwując przejścia dla pieszych – podejrzany je obserwował, widział obu rowerzystów, ale z nieustalonych przyczyn zdecydował się kontynuować jazdę, mimo iż oceniając ich prędkość oraz tor ich ruchu z lewej strony drogi na prawą musiał zdawać sobie sprawę, że nie uda mu się przejechać bezkolizyjnie (zwłaszcza gdy pierwszy rowerzysta zdążył przed nim przejechać, a podejrzany potrącił drugiego, a więc czas obserwacji i możliwej reakcji był wydłużony. Równocześnie podnosił on zarzut, że znaki drogowe zasłaniają w tym miejscu widoczność - jakby chciał wykazać, że nie mógł ich z tego niezależnego od niego powodu dostrzec, mimo iż dwóch dwunastolatków na rowerach nie mogło być zasłoniętych przez oddalone od przejścia o kilkanaście metrów znaki kierunku i miejscowości ani przez niższe od nich pojazdy, stojące na skrzyżowaniu. Podejrzany zdaje się nie zgadzać z ustaleniami co do swej odpowiedzialności za spowodowanie zdarzenia, co dodatkowo czyni nieprawidłowymi rozważania o niższym niż znaczny stopniu jego winy czy perspektywie, że warunkowe umorzenie

postępowania wystarczająco go w tym przedmiocie uświadomi i osiągnie cele w zakresie prewencji indywidualnej. Trzeba bowiem zauważyć, że podejrzany swe wystąpienie rozpoczął od ataku na pokrzywdzonego, że nie jest ani bardzo młody, ani rozważny, bo powinien jeździć w kasku, skoro tak szeroko kładziony jest na to nacisk. Wynika z tego, że podejrzany próbuje przerzucać na małoletniego pokrzywdzonego co najmniej część swej winy i nie daje rękojmi, że łagodne rozstrzygnięcie Sądu I instancji nie utwierdzi podejrzanego w przekonaniu, że mając takie zdanie ma rację. Również jego stosunek do wcześniejszych wykroczeń drogowych wykazuje, że podejrzany nie ma krytycyzmu co do swoich naruszeń prawa, w szczególności naruszeń zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym. Mimo iż ich długa lista z k. 26 jest pełna przekroczeń prędkości w przedziale 21-30 km/h, a ostatnie przekroczenie sięga wartości dużo wyższych (w przedziale 41-50 km/h), podejrzany z emfazą przekonywał, że jeszcze ma zdjęcia z fotoradaru, a jego przekroczenia prędkości były nieliczne, związane z jazdą nad morze i nie wyższe niż 10 km/h.

Nie sposób też uznać, że stopień społecznej szkodliwości czynu nie był znaczny. Zachowanie podejrzanego godziło w bezpieczeństwo ruchu drogowego w sposób, uznawany za jeden z najbardziej niebezpiecznych (nieustąpienie pierwszeństwa na przejściu dla pieszych/rowerów), za który ustawodawca przewiduje w ramach wykroczeń najwyższą ilość punktów karnych. Czas, na jaki doznane przez pokrzywdzonego obrażenia ciała naruszyły czynności

jego narządów, oczywiście mieścił się w przedziale powyżej 7 dni – do 6 miesięcy, jednakże trzeba mieć na uwadze, że obrażenia te odstawały od minimalnych, jak złamanie palca, skręcenie kolana czy rozchwianie zęba – były to obrażenia czaszki, tak w warstwie kostnej, jak i tkanki mózgowej (stłuczenie, krwawienie wewnątrzczaszkowe), które w niesprzyjających okolicznościach łatwo mogły prowadzić do obrzęku mózgu i nawet śmierci. Całokształt tych okoliczności w ocenie Sądu odwoławczego stanowczo i zdecydowanie przemawia przeciwko uznaniu, że okoliczności popełnienia czynu nie budzą żadnych wątpliwości, stopień społecznej szkodliwości z racji nie tak poważnych obrażeń, a stopień winy z racji nastawienia sprawcy do ciężących na nim obowiązków nie są znaczne, a zwłaszcza iż warunkowe umorzenie postępowania wystarczy, by oskarżony w przyszłości nie wjeżdżał już przez przejście dla pieszych, mimo iż widzi na nim wyrosniętych nastolatków, dynamicznie jadących na rowerach bez kasków i w nich nie uderzał kierowanym przez siebie samochodem, zazwyczaj z prędkością nie przekraczającą bardzo istotnie dozwolonej administracyjnie.

Wniosek

Pierwotny - o zmianę wyroku poprzez uznanie oskarżonego L. J. za winnego czynu mu zarzucanego i opisanego we wniosku o warunkowe umorzenie postępowania i wymierzenie mu kary 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz zawieszenie jej wykonania na okres 3 lat próby i obciążenie oskarżonego kosztami

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

<p>postępowania odwoławczego, w tym kosztami zastępstwa procesowego oskarżyciela posiłkowego;</p> <p>po modyfikacji na rozprawie odwoławczej – o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Sąd jest związany treścią zarzutów apelacji, poza które wykraczać może jedynie wyjątkowo; nie wiążą go jednak i mogą być modyfikowane zawarte w apelacji wnioski. Dlatego też można było uznać za zasadny ostateczny wniosek – o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W obecnie obowiązującym stanie prawnym, zgodnie z treścią art. 437 § 2 kpk, zasadą jest kontrola i w razie konieczności zmiana kontrolowanego wyroku, zaś jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 kpk (zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej), art. 454 kpk (przy potrzebie kasacji wyroku uniewinniającego lub umarzającego postępowanie) lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Obecna treść art. 454 kpk nie zakazuje skazania oskarżonego w innych przypadkach niż po uniewinnieniu lub umorzeniu postępowania, a więc daje taką możliwość w przypadku warunkowego umorzenia postępowania. Należy jednak zauważyć, iż wydanie wyroku skazującego co do zasady możliwe jest po przeprowadzeniu rozprawy głównej, na posiedzeniu zaś tylko w</p>		

przypadkach wskazanych w ustawie (np. przy wniosku w trybie art. 335 kpk). W sprawie niniejszej rozprawy głównej nie przeprowadzono, wobec czego przeprowadzenie przewodu sądowego wyłącznie przed Sądem odwoławczym godziłoby nadto w dwuinstancyjność postępowania karnego. Z tego względu uznanie, że warunkowe umorzenie postępowania było błędne, bowiem nie są spełnione wręcz wszystkie jego przesłanki, koniecznym było przeprowadzenie przewodu sądowego w całości od początku, a to z kolei implikowało konieczność uchylecia wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Bezzasadność apelacji i brak okoliczności, podlegających uwzględnieniu z urzędu.</p>	
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	

1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
j.w.		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

Uchylenie przedmiotowego wyroku jest równoznaczne z przewidzianym w art. 341 § 2 kpk uznaniem, że warunkowe umorzenie postępowania jest nieuzasadnione i nie ma konieczności, by Sąd I instancji, będąc związanym zapatrywaniami prawnymi Sądu odwoławczego, ponownie kierował sprawę na posiedzenie celem rozpoznania wniosku Prokuratora o warunkowe umorzenie postępowania. Dlatego po dokonaniu przez prokuratora niezbędnych czynności (zgodnie z treścią tego przepisu), Sąd skieruje sprawę na rozprawę główną, a przy rozpoznaniu na niej sprawy Sąd przeprowadzi przewód sądowy od początku, w tym w całości postępowanie dowodowe, przesłuchując podejrzanego (jeśli skorzysta z prawa składania wyjaśnień) w szczególności na okoliczność jego obserwacji drogi, jej otoczenia i innych uczestników ruchu (i ewentualnych utrudnień w tym zakresie), przyczyn zaniechania ruchu w sytuacji dostrzeżenia rowerzystów, wjeżdżających z impetem na przejście z jego lewej strony, jak również świadków, w tym rowerzystów, na okoliczność ich zachowania przed i w trakcie wjeżdżania na przejście, dostrzegania pojazdu podejrzanego oraz jego ruchu (w konsekwencji – możliwości bycia obserwowanymi), w zależności od treści uzyskanych dowodów rozważy potrzebę dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych celem ustalenia możliwości dostrzeżenia przez podejrzanego rowerzystów i przy ustalonych parametrach ruchu pojazdów możliwości uniknięcia zdarzenia poprzez zatrzymanie się, ustali też, czy zdrowotne

<p>skutki zdarzenia u pokrzywdzonego ograniczyły się do dotychczas stwierdzonych, czy też może ujawniły się dalsze następstwa urazów mózgu; prawidłowo też (w zależności od treści uzupełnionego materiału dowodowego i płynących z tego wniosków co do faktów) oceni stopień winy podejrzanego, społecznej szkodliwości jego czynu oraz istnienie pozytywnej prognozy kryminologicznej co do jego osoby - w zależności od rodzaju sankcji karnej, jaką uzna za stosowne zastosować, po czym wyda wyrok i nałóżycie go w razie potrzeby uzasadni.</p>		
<p>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</p>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
<p>6. Koszty Procesu</p>		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
	Wyrok kasatoryjny nie kończy postępowania, dlatego nie orzekano w nim o jego kosztach.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego	

Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Całość wyroku	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana